

РЕЦЕНЗИЯ

на доц. д-р Кремка Петрова Станкова
Югозападен университет „Неофит Рилски“

на дисертационен труд на **Димитър Томов**
на тема **„Методика за начално обучение по тенис в условията на висше училище“**

за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“ в професионално
направление 1.2. Педагогика

Научен ръководител: доц. д-р Стоян Иванов

Научно-техническият прогрес като цяло и Европейската базова стандартизация по отношение на висшето образование предполагат нови образователни научни области, нови педагогически техники, гъвкави и адекватни педагогически технологии и методики за една непреходна социална задача: обучението, формирането, развитието, възпитанието и самоактуализацията на младата личност в съвременните условия.

Неизменен дял за ефективизиране на тези тенденции за научно и качествено реализиране на педагогическия процес в областта на висшето образование се залага на Университетския спорт.

Изхождайки от тази потребност на обучителния процес, логично и навременно е да се търсят нови форми, методи и средства в спортната практика за реализиране на целите и задачите на висшето образование в този спектър.

Тенисът, като част от заниманията по „Спорт“ във ВУЗ с цялото си разнообразие от средства, динамика и игрова атмосфера е предпочитана от студентите спортна дисциплина в обучението им по спорт във висшето училище.

В тази връзка тематиката на предложения за рецензиране дисертационен труд „Методика за обучение по тенис в условията на висше училище“ е навременна и актуална.

Цялостното съдържание на представения за рецензиране труд е в обем 164 страници, изложени в Увод, 3 глави, заключение, препоръки за практиката,

литература от 163 литературни източника (108 на кирилица, 55 латиница) и 3 приложения. Онагледен е със 74 фигури и 27 таблици.

Като цяло трудът е написан в подчертано научен стил. Всяка от главите е обособена съдържателно и следва хронологично научните съждения. Проблематиката освен, че е актуална, тя е анализирана и обоснована от много научно-приложни гледни точки в спортно-педагогическата практика.

Цялостно научната разработка е реализирана в три етапа: теоретико-концептуален, експериментален и заключително резултативен. Използвани са методите: теоретичен анализ и синтез, наблюдение и тестване, спортно дидактически експеримент и математико-статистически методи.

Целта, задачите и хипотезата са ясно формулирани и подкрепени с научни твърдения, но по мое мнение не би трябвало да се позиционира в увода, а в отделна глава за по-добра хронологична последователност на научното изложение на дисертационния труд.

В първа глава и нейните подраздели са изложени теоретико-приложните аспекти в тенис играта.

В нея много ярко подкрепят проблемната същност на избраната тематика, анализирани тенденции в развитието и липси в обучението в спорта тенис.

Умело са отдиференцирани дидактическите противоречия в самата съвкупност от движения в тениса, намиращи ярък израз в процеси, като интеграция, диференциация, стабилност, вариативност, стандартизация и индивидуализъм, които базират по-нататъшните научни твърдения в обучителния процес. Много детайлно и добре са разработени от автора и етапите във фазовата структура на движенията в тениса, включително и фактора преподавател – студент, имащи съществено значение за изработването и ефективното реализиране на една методика за обучение.

В глава втора, автора терминологично модернизира идеята за съдържателната характеристика на методиката за начално обучение по тенис, като „дизайн“, който включва освен системата от упражнения, допускани грешки в обучителния процес и основните тестове за диагностика и оценка.

Методиката е много добре изложена, като ползваните основни тестове са проверени за валидност, надлежност и трудност с приложена методика за оценяване.

Трета глава така структурирана, поема тежестта на експерименталното изследване, апробиране на методиката и оценка, констатиращо изследване – входящо равнище, развиващ спортно-дидактически експеримент и заключително изследване.

В нея получения емпиричен масив е обработен статистически. За проверка на евентуални различия между емпиричното и теоретичното разпределение дали се дължи на случайни фактори или са статистически значими е ползван Z-критерия на Колмогоров – Смирнов. За изследване на връзката между резултатите по отношение на знания и умения, авторът е използвал умело непараметричния корелационен анализ на Пиърсън.

На труда би следвало да се обърне по-голямо внимание в структурно и терминологично отношение.

Основните положителни акценти в научния труд са детайлните анализи и съждения, имащи пряко отношение към разработваната методика, изложени в подраздели, но в самото съдържание на дисертационния труд не са отразени реално съществуващи подраздели (като 2.2.1; 2.2.2; 2.2.3.; 3.5.1.; 3.5.2.; 3.5.3.), което го прави по-труден за възприемане и анализ. В труда има използвана и Учебната програма по тенис на ЮЗУ, на която се базира детайлната разработка на методиката.

Терминологичното описание в методиката, има някои неточности, като стр. 153 (наклони към корта), стр. 154 (долна ръка и задна ръка) и т. н.

Автора сполучливо е интерпретирал съдържателно термини като „стратегия“ и „тактика“ от гледна точка на спецификата на дейността, но не толкова ясно и убедително е изложението по отношение на „технология“ и „методика“, където те терминологично се преплитат и не става ясна съдържателната им страна по отношение на разглежданата проблематика.

Стила на изложението на дисертационния труд в определени моменти не кореспондира със спецификата на разглежданата тематика и прекалената игра на думи замъглява яснотата на научното твърдение.

Дисертационният труд на Димитър Томов отразява и защитава творческите му и научни идеи и търсения в дългогодишната му практика на преподавател, изкристализирали в създаването на цялостна методика за начално обучение по тенис във висшето училище.

Подбора на упражненията в системата за развитие на спортно-техническите умения прилагани в експерименталната методика за обучение по тенис на студенти са прецизно подбрани и хронологично подредени по отношение на двигателното, техникотактическо и психофункционалното им въздействие в тази възраст, което е израз на професионалната и научна компетентност на автора.

Получените резултати са много добре онагледени с таблици и графики, подкрепящи научно изложените факти.

Новаторско и научно е поднесена идеята за констатирането и обогатяването на спортно-техническите умения на студентите за начално обучение по тенис на базата, на което дисертанта разработка своята авторска методика.

Изводите на брой 5 са формулирани кратко, но съдържателно.

Авторефератът по същество отразява фактическия материал на дисертационния труд.

Мотивирана от всички позитиви, качества и приноси на така предложения за рецензия дисертационен труд, предлагам на уважаемите членове на научното жури да присъдят на Димитър Иванов Томов образователната и научна степен „Доктор“ в професионално направление 1.2. Педагогика (Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка).

14.05.2012 г.
Благоевград

Рецензент:
(доц. д-р Кремка П. Станкова)